

این کتاب با حمایت نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور به چاپ رسیده است

سرشناسه	اخوت، احمد رضا، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پندآور	پرورش تفکر بنیادی / احمد رضا اخوت، هانی چیت چیان.
مشخصات نشر	قم: کتاب فردا، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	۱۴۳ ص.: جدول، غودار.
فروست	معارف قرآن و اهل بیت ع: ۲۰.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۲۳۲۶-۹-۷
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	واژه نامه.
موضوع	اندیشه و تفکر -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	اندیشه و تفکر -- جنبه‌های قرآنی
شناسه افزوده	چیت چیان، هانی، ۱۳۶۲ -
شناسه افزوده	دانشگاه تهران. مدرسه دانشجویی قرآن و عترت ع
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۰ پ ۴۱۳ الف / BP۲۲۹
رده‌بندی دیویی	۲۹۷ / ۴۸۱۲
شماره کتاب شناسی ملی	۲۳۸-۵۵۷

پروورش تفکر بنیادی

نویسندگان: احمد رضا اخوت / هانی چیت چیان

ناشر: کتاب فردا
مشخصات نشر: چاپ اول / پاییز ۱۳۹۰
۱۰۰۰ نسخه

طراح جلد: علی ناصری
قیمت: ۴۸۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۳۳۶-۹-۷

© همه حقوق مادی و معنوی و هنری اثر: برای ناشر محفوظ است

کتاب فردا
قم، میدان روح الله، نیش کوچه ۱۷، پلاک ۱ و ۳
تلفن: ۰۲۵۱۷۷۴۶۹۹۲
صندوق پستی: ۳۷۱۵۵-۸۱۳۷

مدرسه دانشجویی قرآن و عترت: دانشگاه تهران
تهران، بلوار کشاورز، خیابان ۱۶ آذر پلاک ۲۵، طبقه ۲
www.QuranEtratSchool.ir
تلفن: ۰۹۱۹۱۹۶۷۸۸ و ۸۸۶۸۲۰۹

مطلق این شناختن، آزادانه نعلطی و شستشو
نکنی! که تو محکوم به شناختن هستی و آزاد در
انتخاب پاکیزگی و رها شدن!

و چون حضرت شناختن و شناساندن - رسول من
الله - آمد و استقرار یافت و صفحات پاکیزه وجودش
را تلاوت کرد، چه حالی خواهی داشت از پس رها
شدنت؟ باز هم بال‌هایی را که سال‌ها بسته بود،
برای پریدن نمی‌گشایی؟ و باز هم می‌خواهی از
زلالی و پاکی، تر نشده، بخشیکی؟ مسلک طهارت
و پرواز را می‌بهی؟

انتخاب کن ای مرغک پر ریخته، زمین خورده
آسمان نشان، که آغوش آسمان، جزای پریدن و
خیرگزیدن است تا جاودانه و نا ابد، که اگر آسمان
را شناختی، و پریدن را انتخاب نکردی، بدترین
جنبنده‌ای! جاودانه.

و اگر آسمانی بودنت را دانستی و پرواز کردی خیر
البریه‌ای! جاودانه‌ای تا ابد، که بهشت جزای
توست، آنجا که درزمینش نهرها جاری است برای
غوطه‌ور شدن و آسمان رضایت و رضای پرواز،
بی‌نهایت است.

تقدیم به سوره مبارکه بینه

که از زلال و پاک‌اش تشخیص خوب و بد جاودانه
شدا!

رهایت نمی‌کنند تا شناختن را بشناسی که ناشناسی
شناختن، همان اسارت توست و تا شناختن برای
ناشناس است، در اسارتی! چه فرقی می‌کند،
رها باشی یا در بند! وقتی که بال‌هایت از شدت
بی‌توجهی و نشناختن، نحیف و خموده‌اند.

پاک نمی‌کنند تورا، تا پاکی را نشناسی و تا در زلال

عالم هستی تمامی مظهر و جلوه اسماء الهی است، که به واسطه رحمتِ عامه خداوند، هستی یافته، و به واسطه آن، هستی خود را تداوم می بخشد. طبیعتاً هیچ شئی از شئون عالم را نمی توان یافت که از تجلی اسماء جلال و اکرام خداوند تهی باشد. مهم ترین وجه تمایز میان انسان با دیگر موجودات نیز در فهم و شناخت همین حقیقت، و عمل مبتنی بر آن است. از این رو است که حیات حقیقی انسان را حیاتی علمی و ادراکی بیان می دارند.

روشن است؛ غایت ارسال رسولان الهی از جانب خداوند چیزی جز این نبوده که انسان ها تمامی پدیده ها و وقایع بیرونی و درونی خود را، آیات و نشانه های آفاقی و انفسی دیده، و بدین ترتیب با برپاداشتن نظام قسط و میزان، که بر محور علم و عقل برپا می شود، تجلی حقیقی اسماء الهی شوند.

در این میان قرآن از جایگاه ویژه ای برخوردار است. قرآن خود تجلی تام و کمال توحید است که به واسطه وجود مقدس پیامبر گرامی اسلام ﷺ در اختیار انسان ها قرار گرفته، تا مسیر تجلی توحید را در تمام اجزاء عالم هستی تبیین نماید، تا آدمی در هیچ چیز نظر نکند؛ مگر آنکه پیش از آن، در آن، و پس از آن، خداوند را مشاهده کرده باشد. پس خداوند پیش از آنکه دست

بر خلقت انسان نهد، حقیقت قرآن را بر سریره جان او تعلیم نمود، و انسان به واسطه قرآن به مقام بیان رسید، تا بتواند هر چیز را تبیین نموده، با هر چیز خدا را دیده، در هر چیز او را جستجو نموده و همگی او شود.

پر واضح است که در چنین مکتبی حرف از جدایی قرآن از علم، از زندگی، از سیاست، از اجتماعیات، از تجربه، و اساساً هر گونه جدایی میان قرآن و هر شئی از شئون انسان و عالم هستی، گناهی ناخوشدونی و تکذیبی آشکار است، که عاقبتی بس دردناک را برای فرد و البته جامعه به همراه خواهد داشت.

دنیای امروز نه تنها این حقیقت آشکار را انکار کرده، که آشکارا سعی در مقابله با آن دارد. برپایی نظام اسلامی در ایران، در عصر حاضر، بیش از همه از این منظر می‌بایست مورد توجه قرار گیرد که يك بار دیگر، حضور دین و آموزه‌های انبیای الهی، و بالأخص قرآن و سیره پیامبر ﷺ و اهل بیت عصمت و طهارت ﷺ را در جریان زندگی انسان نمودار ساخته، و انسان قرون حاضر را متوجه حقایق فطری وجودش ساخته است. حرکت به سوی برپایی تمدن اسلامی با محوریت قرآن و اهل بیت ﷺ، مهمترین دستاورد حرکت و قیام امام خمینی رحمه الله است.

بر این اساس مهمترین وظیفه و رسالت عالمان، نخبگان و مراکز علمی آن است که به برکت فضای ایجاد شده، حرکت انقلابی صورت گرفته را ادامه داده و تا توحیدی نمودن تمامی شئون علم، و تا رساندن توحید به تمامی عرصه‌های زندگی بشر، از پای ننشینند. تأکیدات رهبر فرزانه انقلاب ﷺ در خصوص لزوم تولید علم مبتنی بر قرآن را می‌توان از این رهاورد، مورد تحلیل و بررسی قرار داد.

بمجموعه حاضر سعی نموده است تا گام نخست را در راستای تولید و تبیین علم مبتنی بر قرآن، و البته سیره و روایات اهل بیت عصمت و طهارت ﷺ بردارد. بر این اساس نخست پژوهش‌های گسترده و جامعی در خصوص مبانی و روش‌های تدبیر در قرآن و برداشت از آیات و روایات صورت گرفت. سپس محورهای اصلی تولید علم شناخته شده و در ادامه به بررسی و تبیین زیرمجموعه‌های هر يك از این محورها پرداخته شد.

بر این اساس مطالعات در چهار حوزه قرآن و امام، هستی، انسان و جامعه صورت گرفته است:

روش‌های بهره‌گیری از این دو تبیین می‌شود. ضمناً این بخش ارتباط تنگاتنگی با ادعیه وارده از اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام دارد که پس از تبیین و نگارش مطالب مربوط به این بخش، به صورت جداگانه مورد بررسی قرار خواهد گرفت. **إن شاء الله**

■ در بخش «هستی» نحوه تجلی اسماء و صفات الهی در عالم هستی مورد شناسایی قرار گرفته و سعی می‌شود تا چگونگی شناخت خداوند در مراتب مختلف عالم هستی تبیین شود.

■ در بخش «انسان» ضمن تبیین عناصر ساختار وجودی انسان بر اساس قرآن و روایات، ابعاد و مؤلفه‌های وجودی او شناسایی شده و مبانی و روش‌های شکوفایی هر يك تبیین می‌شود.

■ در بخش «جامعه» نیز همچون بخش انسان، عناصر مختلف ساختار وجودی جامعه به دقت شناسایی شده و مبانی و روش‌های شکوفایی جامعه تبیین می‌گردد. آنچه در این مجموعه بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است تألیف و نگارش مطالعات صورت گرفته در سطوح مختلف است. هر يك از محورهای یادشده، نیازمند تبیین مبانی و اصولی هستند که اساس چیرستی، چرایی و چگونگی را برای هر يك به دقت تبیین نماید. اما همین مبانی می‌بایست علاوه بر آنکه در سطوح مختلف امکان آموزش را داشته باشد، تا مرحله عملی و کاربردی نیز نازل گردد تا بتوان تجلی عینی آن را مشاهده نمود. بر این اساس کتاب‌های حاضر در چهار قالب کلی تهیه و تدوین شده‌اند:

■ کتاب‌های «بنیادی»: در این کتاب‌ها موضوعات اساسی و پایه‌ای از منظر چیرستی، چرایی و چگونگی مورد بررسی و تبیین قرار می‌گیرد. این کتاب‌ها، کتاب‌های اساسی و پایه‌ای هستند که مبنا و اساس مطالب علمی دیگر کتاب‌ها را فراهم می‌نمایند.

■ کتاب‌های «ساختار شناسی»: در این کتاب‌ها نقشه موضوعات اساسی و بنیادی ترسیم شده و فرد با تعاریف مربوطه آشنا می‌شود. بر این اساس این کتاب‌ها بیش از آنکه در مقام اثبات و نقد و نظر باشند، در مقام تعریف بوده و با استفاده از تمرین در خلال مباحث مطرح شده در آن، امکان شناخت ساختاری و کلان را نسبت به موضوع مورد بحث فراهم می‌نمایند.

■ کتاب‌های «راهبردی»: طبیعتاً هر يك از موضوعات بنیادی از مجموعه‌ای از موضوعات جزئی‌تر پدید آمده که ارتباط منسجم و نظاممند میان این اجزاء، امکان تحقق

موضوعات پایه‌ای و اساسی را فراهم می‌نماید. بر این اساس کتاب‌های راهبردی در مقام بررسی و تبیین این موضوعات قرار دارند که اساساً به دلیل جزئی‌تر بودن به حوزه عمل نزدیک‌تر می‌باشند. بنابراین اگرچه این کتاب‌ها صورتی تبیینی دارد، لیکن فضای بحث در آن‌ها با کتاب‌های بنیادی متفاوت است.

■ کتاب‌های «مهارتی»: آنچه مسلم است اینکه تحقق و پیاده‌سازی موضوعات راهبردی در عرصه زندگی، امکان تحقق کلمه توحید را فراهم می‌نماید. بر این اساس در کتاب‌های مهارتی سعی شده تا با استفاده از تمرین، مهارت، و البته فعالیت‌های عملی، این امکان فراهم شود تا فرد توانمندی عملی خود را در راستای موضوعات تبیین شده بالا ببرد.

امید است نظرات، پیشنهادات و مساعدت‌های اساتید، طلاب و دانشجویان محترم بر سرعت، دقت و غنای علمی و معنوی این آثار افزوده و در ذیل عنایات ویژه امام عصر علیه السلام، مقدمات ظهور آن عزیز سفرکرده را فراهم نماید.

مدرسه دانشجویی قرآن و عترت علیه السلام دانشگاه تهران

وبسایت: www.QuranEtratSchool.ir

۳۰۰۰۷۴۲۰۷ : سامانه پیام کوتاه